

Országos Környezetegészségügyi Intézet

Az EIONET Szakértői munka a gyakorlatban – jó példa
Dr. Páldy Anna és Málnási Tibor

Országos Környezetegészségügyi Intézet

NRC: Health and Environment- Új neve: Environment, human health and well-being

Feladatok a 2009-2013-es időszakban:

- A környezet-egészség és jólét integrált becslésével kapcsolatos narratíva elkészítése a FRESH Konzorciummal való együttműködés keretei között
- Az NRC hálózat megerősítése, tapasztalatcsere
- EEA jelentések szakmai véleményezése
- SOER2010, 2015 véleményezése

FRESH 1-2: célkitűzések

- Az integrált környezet-egészség és jólét becslés elvi kereteinek kidolgozása
- A környezet-egészség és jólét társadalmi átmeneteinek bemutatása narratíva keretében
- A környezet-egészség és jólét indikátorainak meghatározása tágabb értelemben
- Az EU környezetegészségügyi politikájának értékelése és esettanulmányok
- A humán biomonitorozás szükségességének becslése

FRESH 1-2: Következtetések

- A városok az egészségfejlesztés és fenntartható fejlődés fontos színterei
- A narratíva alkalmazása segített a probléma összetettségének bemutatásában, a hajtóerők, visszacsatolás, bizonytalanságok azonosításában.
- Az indikátorok kiterjesztése: jólét, városi sérülékenység, a szociális helyzet bemutatása a GDP-n kívül: jövedelmi egyenlőtlenségek, rezsi költségek aránytalansága, szegénységi kockázat stb.

FRESH 2014

- Az EEA-EIONET Környezet-egészség és Jólét jelentés kialakításának támogatása
  - A jelentés kereteinek formálása
  - A releváns adatforrások és bizonyítékok azonosítása
  - Stakeholderek azonosítása
- EEA-EIONET aktivitás támogatása:
  - WHO Környezet és Egészség Folyamat-Félidek értekezlet – információs csomag elkészítése
  - EIONET KEJ platform tervezése
  - WEB közlemény írása
- A meglévő intézményi hálózat bővítése – leltár készítése az európai környezet – egészség – jólét profilú intézményekről, a szakmai profilok összeállítása

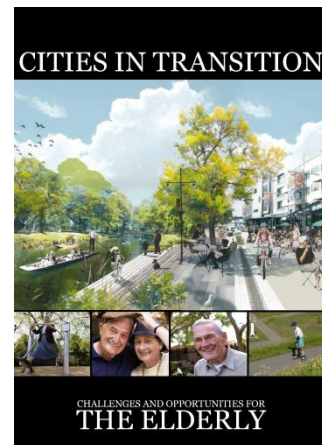
Határidő:

2014. nov. 30.

Az OKI feladatai:

- **FRESH 2012: Az egészséges időskor és az urbanizáció egészségi hatásainak indikátorai – Narratíva**

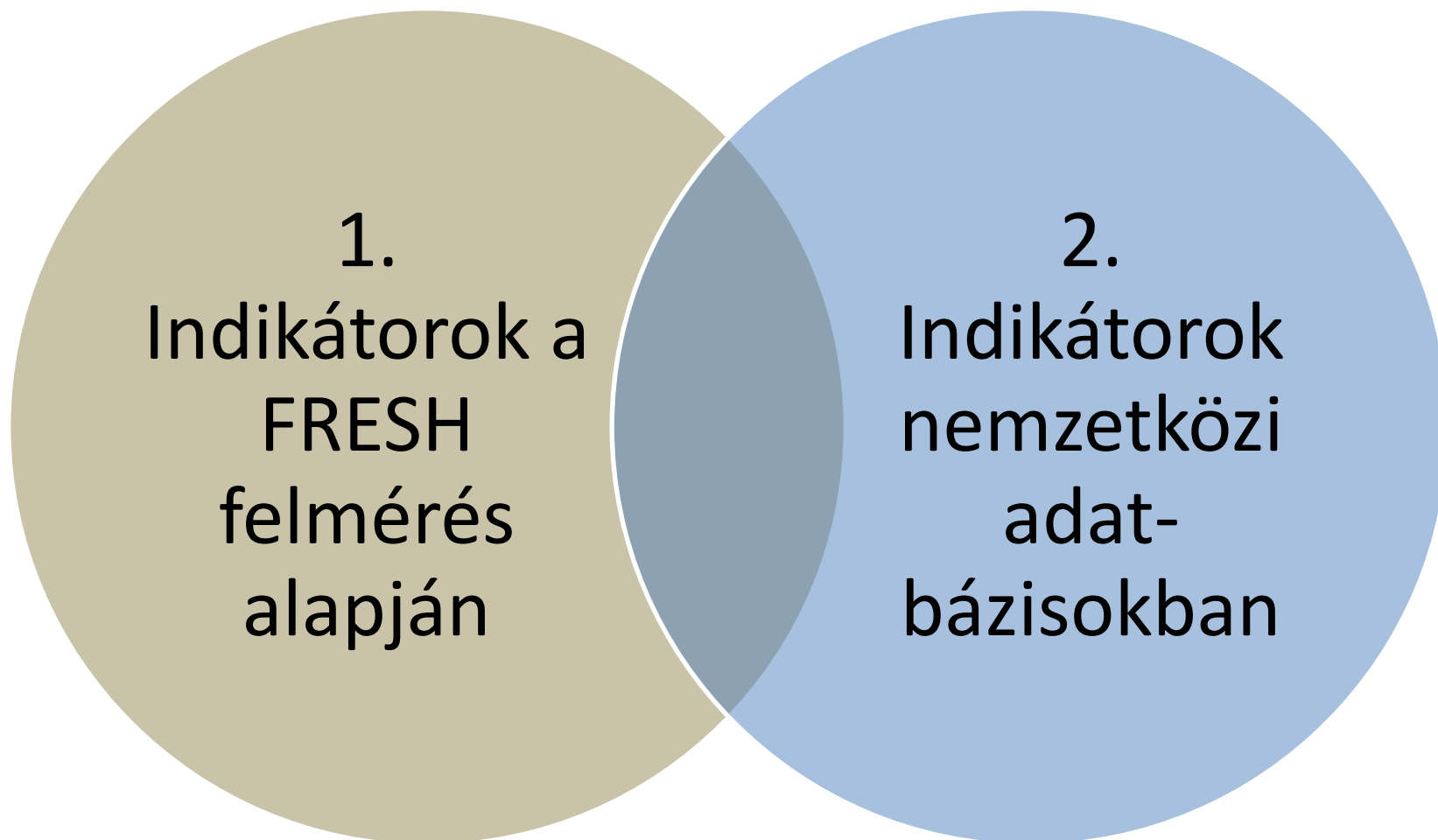
- **FRESH 2013: Élelmiszer- és vízbiztonság, energiahatékonyság, lakókörnyezet indikátorai**

- **FRESH 2014: Egészséges közlekedés, lakókörnyezet, klímaváltozás egészségi hatásai – Tájékoztató anyagok**

FRESH 2012

Indikátorok a narratíva megalapozására

FRESH 2013

Indikátorok az **endokrin diszruptor** hatású
(a hormonális rendszert megzavaró)
anyagok egészséghatásainak bemutatására
– rutinszerűen gyűjtött egészségügyi adatok
alapján

Szakirodalmi
áttekintés

WHO
EEA
INSPIRE
7th EAP

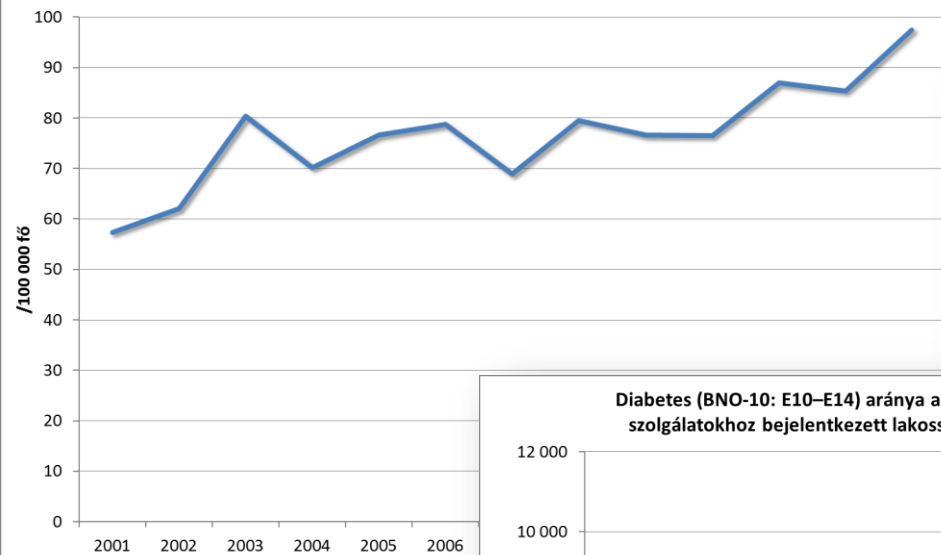
Indikátorok
azonosítása

Rosszindulatú daganatok
Anyagcsere betegségek
Veleszületett rendellenességek
Reproduktív zavarok

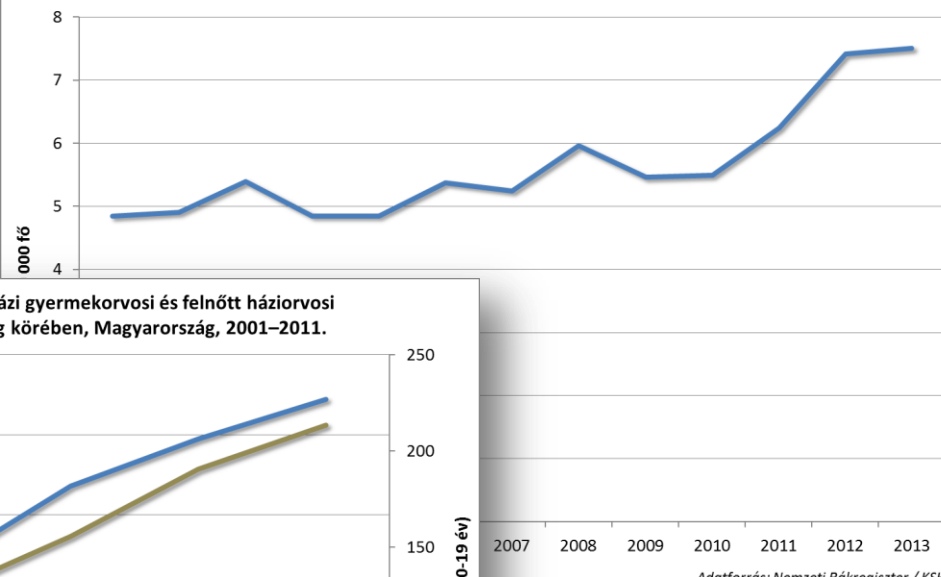
Magyarországi
adatok
összegyűjtése

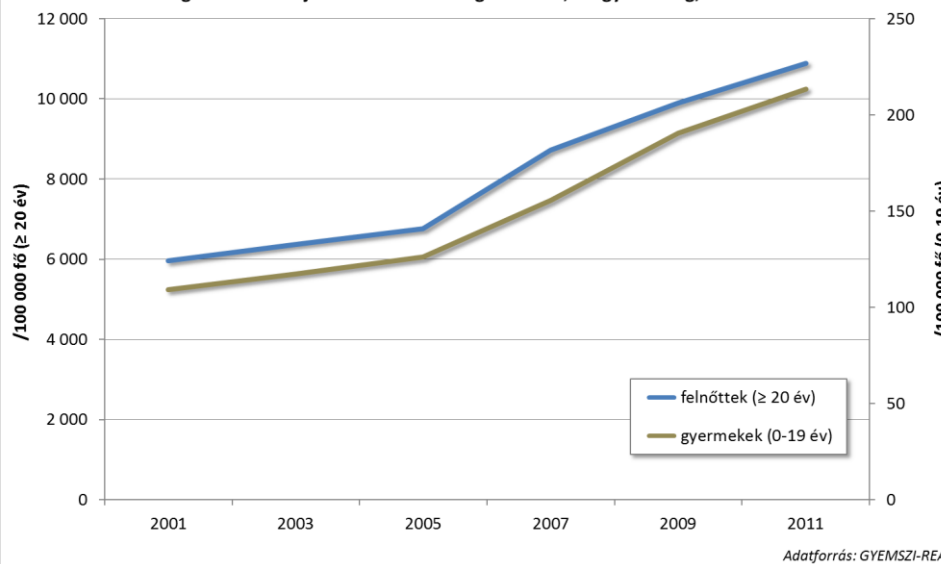
Prosztatarák (BNO-10: C61) incidenciája, férfiak, Magyarország, 2001–2013.

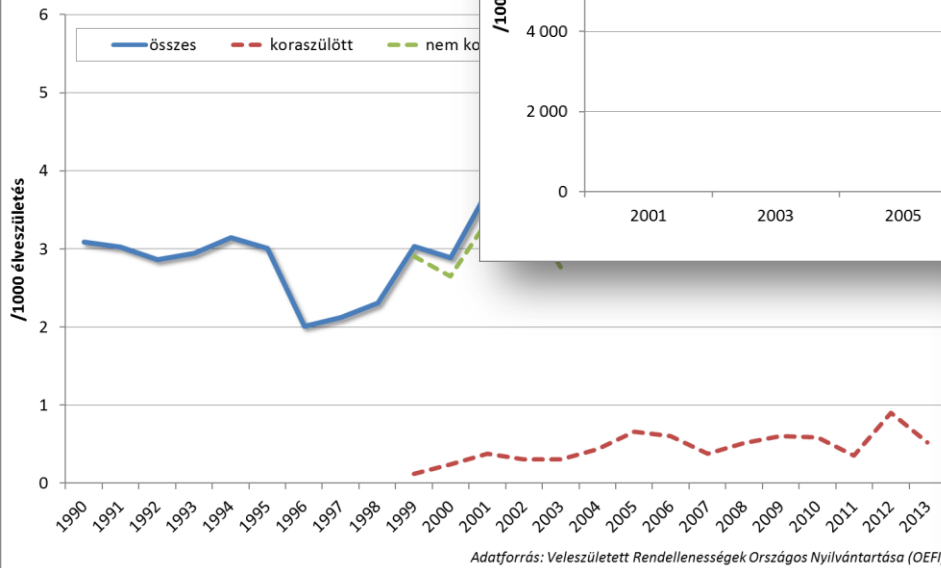
Pajzsmirigyrák (BNO-10: C73) incidenciája, Magyarország, 2001–2013.

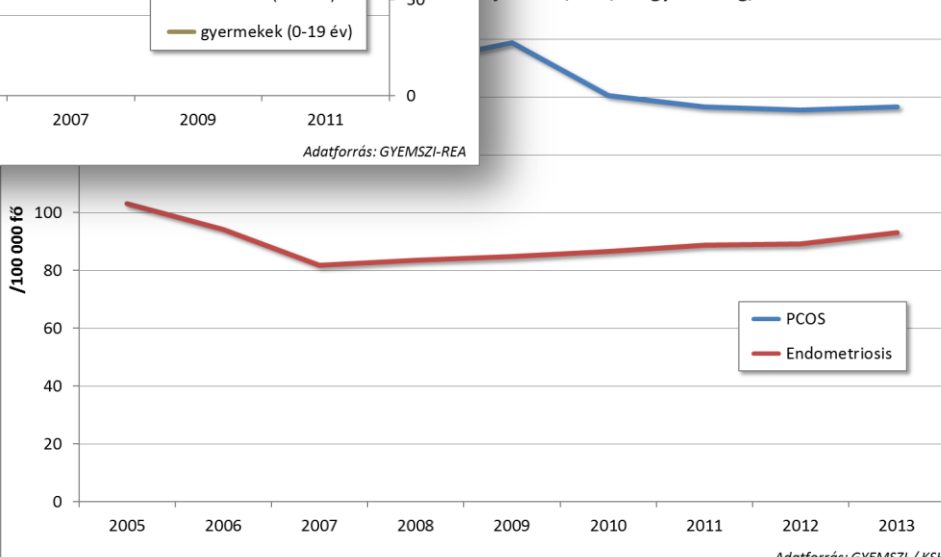
Diabetes (BNO-10: E10–E14) aránya a házi gyermekorvosi és felnőtt háziorvosi szolgálatokhoz bejelentkezett lakosság körében, Magyarország, 2001–2011.

Cryptorchismus (BNO-10: Q53) és ezen belül a koraszülöttek aránya, Magyarország, 1990–2013.

E28.2) és endometriosis (BNO-10: N80) új esetek, nők, Magyarország, 2005–2013.

Adatforrás: Nemzeti Rákregiszter / KSH

Adatforrás: GYEMSZI-REA

Adatforrás: Veleszületett Rendellenességek Országos Nyilvántartása (OEFI)

Adatforrás: GYEMSZI / KSH

FRESH 2014

Szórólapok:

1. Egészséges közlekedés
2. Lakókörnyezet
3. Klímaváltozás

A környezet – egészség – jólét összefüggéseinek bemutatása, indikátorok azonosítása az alábbi modellek alapján:

DPSEEA modell: hajtóerő → környezetre kifejtett hatás → környezeti állapot → expozíció → egészséghatás → szabályozás, beavatkozás

mDPSEEA (módosított): a társadalmi-gazdasági tényezők összefüggésében vizsgálva (well-being)

dDPSEEA (disztális): az ökoszisztéma szolgáltatásainak figyelembe vételével

Tapasztalatok hasznosítása a hazai gyakorlatban

- Első kézből kapott információk:
  - EU releváns környezet és egészség politikáról
  - Friss kiadványokról
  - Készülő kiadványokról
- Az EU, EEA tagországok által legfontosabbnak tartott KE problémák azonosítása, az ismeretek hasznosítása az NKP-IV és egyéb programok, stratégiák kialakításához

- Visszajelzés az EEA felé a hazai programok megvalósításáról
- Szakmai kapcsolatok kialakítása, „networking”
- Potenciális pályázati partnerek megismerése